

Informacje o książce

Autor: Witold Chrzanowski

Wydawca: Avalon

Rok wydania: 2017 (II wyd.)

Stron: 188

Wymiary: 20,5 x 14,6 x 1,1 cm

Oprawa: miękka

ISBN: 978-83-7730-231-6

Recenzja

Harald Pięknwłosy jest uważany za pierwszego historycznego władcę, który zjednoczył Norwegię. Był on poganinem i wikingiem, a jego historia znana jest z wielu sag. Niestety pochodzą one z późniejszych czasów i są obarczone poetycką manierą. Nasz bohater był też kilkakrotnie wspominany w dziełach „z zagranicy”. Taki stan wiedzy powoduje, że wiele kwestii związanych z życiem Haralda Pięknwłosego pozostaje w sferze spekulacji i chyba tak już zostanie. Niemniej jego historia jest bardzo interesująca i zasługuje na opracowanie w formie choćby krótkiej biografii.

Najpierw kilka słów o autorze. Witold Chrzanowski jest absolwentem Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie zajmującym się starożytnością oraz średniowieczem. Jest autorem publikacji dotyczących m.in. Pyrrusa z Epiru, wojen Rzymu z Kartaginą, a także Słowian – w postaci trzutomowej *Kroniki Słowian*. Osobne monografie poświęcił autor także Świętopętkowi Wielkiemu – królowi wielkomorawskiemu oraz Henrykowi II Pobożnemu. Z tym ostatnim wiąże się również książka

tatarska

Wojna

w której znajdziemy także opis słynnej bitwy pod Legnicą (1241).

Biografia Haralda została podzielona na dwie zasadnicze części, w których zostały zawarte poszczególne rozdziały. Z reguły zawierają one od kilku do kilkunastu stron. Pierwszą część można uznać za wstęp do dalszej zasadniczej treści. Autor skupił się w niej na omówieniu dostępnych źródeł oraz chronologii czasów norweskiego króla. Czytelnik zostaje więc od razu zapoznany ze źródłami z epoki, na podstawie których powstała niniejsza praca.

Najważniejszymi są średniowieczne islandzkie sagi. Druga część książki nosząca tytuł *Żywot*

Harald Pięknowłosy, król wikingów (850-933)

Wpisany przez Andrzej Zyśko
wtorek, 10 września 2019 07:45 -

króla Haralda Pięknowłosego

została poświęcona już niemal wyłącznie naszemu bohaterowi. Wśród poszczególnych rozdziałów jeden z nich obejmuje skrócony opis żywotów synów Haralda. Otrzymujemy tam zarówno informacje dotyczące ich wyczynów pod okiem ojca, jak i również po jego śmierci. Relatywnie sporo treści Witold Chrzanowski poświęcił bitwie w Hafrsfjordzie, po której Norwegia miała zostać zjednoczona w rękę Pięknowłosego. Chyba nieco zbyt wiele energii zużywa autor na dywagacje odnośnie ustalenia czasu kiedy wspomniana bitwa miała miejsce (oficjalnie uznawana data to rok 872). Ciągną się one na wiele stron i w pewnym stopniu mogą zmęczyć czytelnika. Z punktu widzenia historii są one oczywiście zasadne. Tym bardziej, że Witold Chrzanowski w swoim dziele dywaguje także nad innymi datami odnoszącymi się do istotnych wydarzeń z życia króla Haralda. Tak jak już wcześniej wspomniałem, nacisk autora na rozważania chronologiczne wydaje się być momentami zbyt duży.

Jak na biografię niniejsza książka jest dość cienka (co jest tłumaczone niewielką bazą źródłową) i bardzo szybko się ją czyta. Ważną kwestią jest to, że autor nie przytłacza nas stosami przypisów i można przyjąć, że publikacja ma charakter nieco popularnonaukowy. Ponadto styl Witolda Chrzanowskiego jest bardzo przystępny dla czytelnika, którego potrafi czasami wręcz zaskoczyć ciekawymi sformułowaniami. Prócz wcześniej wspomnianych sag bazę źródłową stanowią również historyczne dzieła m.in. Adama z Bremy, Galla Anonima, Kosmasa, Nestora, Thietmara, Widukinda. Nie brakuje tam również kroniki anglosaskiej. Uzupełnienie stanowią liczne opracowania w języku angielskim i polskim.

Od strony wydawniczej pozycja stoi na dobrym poziomie. Zdarzają się niewielkie i nieliczne błędy – literówki. Po ostatnim rozdziale zostały zawarte dwie mapy: jedna prezentująca Norwegię czasów Haralda, a druga lokalizację bitwy pod Hafrsfjordem. Na samym końcu publikacji został umieszczony spis bibliograficzny oraz indeks nazw osobowych i geograficznych.

Mogę śmiało polecić książkę wszystkim interesującym się wczesnośredniowiecznymi dziejami Europy. Na pewno jest ona obowiązkowa dla fanów epoki wikingów. Tak jak wspomniałem wcześniej, książkę czyta się łatwo, szybko i przyjemnie.

Autor: *Andrzej Zyśko*

Opublikowano 10.09.2019 r.